

s sebou po celý svůj život jako břemeno nesvržitelné, což odporuje humanární tendenci moderní doby, ale napadené usnesení ani se nesnaží dovodit, proč by žadatel ještě dnes, po řadě let, měl býti důvěry nehodným, pokud se týče vůbec si neuvědomuje, zda a proč již původně delikt žadatelův involvoval důvěrynehodnost, neboť jakkoliv není to otázka tak jednoduchá, jak si ji žadatel představuje, jest přece nicméně při posuzování důvěryhodnosti potřebné k advokátnímu povolání rozdílem velikým, dopustil-li se kandidát poklesku pouze proti cti a vážnosti stavu, nebo docela poklesku proti povinnostem povolání.

Čís. 5295.

Promlčení nároku dle §u 1328 obč. zák. počíná již odepřením splnění manželského slibu.

Prohlášení zletilého vojína, že nesplní manželského slibu, třeba bylo učiněno za trvání vojenské služby, jest bezdůvodným odepřením slibu a zakládá již o sobě nárok na náhradu.

(Rozh. ze dne 22. září 1925, R II 255/25.)

Žalobu ženy o náhradu škody proti svudci dle §u 1328 obč. zák. procesní soud první stolice zamítl, maje za to, že žalobní nárok jest promlčen. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. D u v o d y: Žalobkyně tvrdí v žalobě, že jí žalobce zmrhal po přípovědi manželství, v které s ní chtěl vejíti, až se z vojny vrátí. První soud zjišťuje, že žalovaný přišel na dovolenou z vojny, kam narukoval, o Velikonocích 1922, které byly tehdy 16. a 17. dubna 1922 a prohlásil tehdy žalobkyni, že si ji nevezme, a že s ní ničeho míti nechce, a zjišťuje první soud, že od této doby uplynula do podání žaloby více jak 3 léta. Nárok žalobkyně prýští z §u 1328 obč. zák., to jest na plný ušlý zisk, zejména na odškodnění za zmenšení vyhlídky budoucího sňatku, opřený o trestný čin žalovaného, zmrhání žalobkyně pod přípovědi manželství. Není vůbec třeba, by trestní soudce vyslovil trestnost skutku, stačí i , když civilní soudce předpoklady tohoto činu trestného zjistí (viz rozhodnutí Gl. U. XIV. číslo 5392). Činem trestným, o který tu jde, jest přestupek §u 506 tr. zák. Ku trestnosti však nestačí, že slib manželství byl učiněn, nýbrž i že bezdůvodně splnění jeho svůdcem bylo odpíráno, třeba původně úmysl splnění tu byl, a teprve potom opačné rozhodnutí vůle sledoval. Avšak trestnost tu po dobu, kdy žalovaný byl vojínem, třeba na dovolené jsoucím, nenastala, dokud vojínem byl, vždyť by jako vojín po dobu vojenské služby ve sňatek vejíti nemohl a kdyby vojna mu trvala více než 3 léta, mohl by prohlášením svého rozhodnutí o nevstoupení ve sňatek na počátku vojenské služby snadno tříleté promlčení žalobkynina nároku přivoditi, protože pro ni dříve, než by se žalovaný z vojny vrátil, ani nárok žalobní platně vzniknouti nemohl (viz § 40 (72) zákona ze dne 5. července 1912, čís. 128 ř. zák.). Kdy žalovaný skutečně z vojny se vrátil — a jen doba po návratu jeho z vojny jest rozhodna pro projev žalovaného odpírati manželství, po-

něvadž tu dříve byly překážky na vuli svůdcově nezávislé, jež mu ve splnění manželského slibu bránily — prvním soudem zjištěno nebylo. Zjistí-li první soud, že doba ta nastala před 3 roky, bude věci prvního soudu zjistiti, zda po návratu z vojny a kdy žalovaný závazné prohlášení žalobkyni učinil, že si ji nevezme. Teprve pak, stalo-li se tak v době před 3 lety před podáním žaloby, lze mluvíti o bezdůvodnosti žaloby pro promlčení.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a nařídil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Právním žalovaný napadá názor odvolacího soudu, že promlčení nároku na náhradu škody nemohlo nastati před skončením jeho vojenské služby. Prvý soud zjišťuje a odvolací soud zjištění to přejímá, že žalovaný o velikonocích (16. a 17. dubna) 1922, jsa ještě ve službě vojenské, prohlásil žalobkyni, že si ji nevezme, a známost s ní přerušil. K tomu, by vznikl nárok na náhradu škody pro svedení proti svědci dle §u 1328 obč. zák., je potřebí svedení k souloži trestným činem, totiž slibem manželství, jenž bez důvodu nebyl dodržen. K podstatě trestného činu (§ 506 tr. zák.) a vzniku škody se tedy vyhledává svedení a odepření splnění slib bez důvodu. K početí promlčení pak se dle §u 1489 obč. zák. vyžaduje, by škoda vznikla, a byla známa poškozenému. To se stalo již odepřením splnění slibu manželství. Odepření splnění nemá ovšem významu tam, kde a pokud svudce naprosto, na příklad pro nezletilost, slibu splnění nemůže, tedy, kde i ona nezpůsobilost k manželství je důvodem odepření, takže nelze říci, že odpírání manželství děje se bez duvodu. Avšak vojenská služba žalovaného není takovou naprostou překážkou splnění slibu manželského a nemůže tvořiti duvod pro odpírání jeho splnění, ježto lze překážku tu povolením úřadu vojenských odčinití (§ 36 branného zákona ze dne 19. března 1920, čís. 193 sb. z. a n.). Proto i prohlášení zletilého vojína, jakým byl žalovaný, že slibu manželského nesplní, třeba za trvání vojenské služby učiněné, je bezdůvodným odepřením slibu a zakládá již o sobě nárok na náhradu. Nerozhoduje, že žalovaný slíbil, že pojme žalobkyni za manželku až se vrátí z vojny. Nárok na náhradu nevznikl teprve návratem z vojny, nýbrž již tím, že bylo vážně odepřeno splnění slibu, třeba ještě za trvání vojenské služby, neboť tím byl již trestný čin dokonán. Když tedy žalobkyně sama tvrdila, že odepření splnění slib bez duvodu se stalo již o velikonocích 1922, tedy 16. či 17. dubna, uplynuly do podání žaloby dne 2. května 1925 — již více než tři roky a promlčení dle §u 1489 obč. zák. bylo by již dokonáno, kdyby nebylo přerušeno, jak tvrdí žalobkyně. Proto neobstojí názor odvolacího soudu, že promlčení nemohlo nastati dříve, nežli se žalovaný z vojny vrátil.

Čís. 5296.

Dopravní řád železniční.

Povinnost příjemce zásilky ku placení dovozného není obmezena na částky uvedené v nákladním listu.